

OBSAH

PREDHOVOR

ÚVOD	11
1. OD FINANČNEJ STRÁŽE K POHRANIČNEJ STRÁŽI (1945 – 1951)	15
1.1 Začiatky štátnej bezpečnostného spravodajstva v pohraničí.....	16
2. FORMOVANIE SPRAVODAJSKÉHO APARÁTU POHRANIČNEJ STRÁŽE (1950 – 1953)	21
2.1 Vznik II. sektora Veliteľstva Pohraničnej stráže	22
2.2 Výkon preventívnej služby.....	26
2.3 Spolupráca spravodajských zložiek Pohraničnej stráže a Štátnej bezpečnosti.....	29
2.4 Tajné operácie na hranici a úlohy spravodajských dôstojníkov Pohraničnej stráže.....	30
2.4.1 Vražda dvojitého(?) agenta.....	37
3. ÉRA RUDOLFA BARÁKA (1953 – 1961)	39
3.1 Najstaršie zachované zväzky tajných spolupracovníkov 11. brigády.....	41
3.2 Verbovanie príslušníkov do spravodajskej zložky Pohraničnej stráže	48
3.3 Metódy prekonávania štátnej hranice agentmi cudzích zahraničných služieb.....	49
3.4 Kritika spravodajskej práce Pohraničnej stráže	50
3.5 Aktivita spravodajského oddelenia 11. brigády od roku 1954.....	54
3.5.1 Zahraniční agenti „SYLVA“ a „NORBERT“	54
3.5.2 Zahraniční agenti „ERICH“, „MAREK“, „BAUERNHOFER“, „STEINER“, „GUSTAV“, „JOHAN“, „FENIX“	58
3.5.3 Agenti prevádzcači v službách spravodajcov 11. brigády	63
3.5.4 Kauza Jána Potonca	65
3.5.5 Pátrací zväzok „ŠKOLÁK“	67
3.6 Spolupráca zložiek Pohraničnej stráže a ministerstva vnútra pri zabezpečovaní štátnej hranice a plán spravodajského odboru Hlavnej správy Pohraničnej stráže a Ochrany štátnych hraníc	69
3.7. Perspektívy spravodajskej práce Pohraničnej stráže od roku 1959.....	70
4. SPRAVODAJSKÝ ODBOR POHRANIČNEJ STRÁŽE V PRVEJ POLOVICI	
60. ROKOV	75
4.1 Agentúrna sieť spravodajského odboru Pohraničnej stráže v Bratislave a Komárne.....	79
4.2 Štruktúra spravodajského aparátu Pohraničnej stráže z roku 1962	85
4.3 Vzdelávanie spravodajských dôstojníkov Pohraničnej stráže	88
4.4 Využitie odboru pasovej kontroly v spravodajskej práci Pohraničnej stráže.....	94
4.5 Zahraničný agent „RICHARD“ – nedokončený maratón	96
5. POD KRÍDLAMI MINISTERSTVA NÁRODNEJ OBRANY (1966 – 1971)....	103
5.1 Útek a pokusy o útek do Rakúska v agentúrnych a pátracích zväzkoch 11. brigády	103
5.2 Rok 1968 a „socialistická zákonnosť“	111

5.3 Spravodajský záujem o utečenecké tábory po okupácii vojskami Varšavskej zmluvy	115
5.4 Smrť na Dunaji	121
6. SPRAVODAJSKÁ ČINNOSŤ POHRANIČNEJ STRÁŽE PO ZARADENÍ	
POD FEDERÁLNE MINISTERSTVO VNÚTRA ČSSR (1972 – 1989)	123
6.1 Od kandidáta po tajného spolupracovníka.....	124
6.2 Smernice k operáciám na štátnej hranici	127
6.3 Preventívne opatrenia v spravodajskej práci	129
6.4 Rozviedne aktivity spravodajskej správy Hlavnej správy Pohraničnej stráže a Ochrany štátnych hraníc v roku 1975	130
6.5 „Lov“ na Poliakov, Nemcov a pokusy o útek cez Juhosláviu	131
6.6 Agentúrna sieť v pohraničí v rokoch 1972 – 1979	138
6.7 Pátracie zväzky „PRECHOD“, „POKUS“ a „SCHWARZA“ – príklad spravodajskej práce na prípadoch (ne)známych páchateľov....	146
6.8 Železničná stanica Marchegg – objekt spravodajského záujmu 11. brigády	149
6.9 Konšpiračné a prepožičané byty spravodajského oddelenia 11. brigády	154
6.10 Zachytenie prevádzcačských akcií „BERLÍNČAN“, „KARAVAN“, „PANONIA“ a „DOKTOR“	164
6.11 Pankáči a rockeri v hľadáčiku	170
6.12 Rozpracovanie a sledovanie preverovaných osôb „KAPITÁN“ a „ŠTIKA“	171
6.13 Agentúrna sieť v Malackách a okolí	181
6.14 Vznik spravodajskej skupiny Petržalka	185
6.15 Spravodajská skupina Komárno do roku 1989	192
6.16 Agenti na hraničných priechodoch a v taxislužbe ako opora spravodajskej práce	194
6.17 Spravodajská kontrola bratislavskej časti Dunaja a Moravy (1980 – 1989) ...	200
6.18 „Autobusári“, recepční, pumpári, čašníci, údržbári... dôvernícka sieť pred „čiarou“	206
Záver	211
Doslov	215
Zhrnutie/Summary	217/219
ORGANIZAČNÝ VÝVOJ SPRAVODAJSKÉHO APARÁTU	
11. BRIGÁDY POHRANIČNEJ STRÁŽE BRATISLAVA	221
Pramene a literatúra	241
Zoznam skratiek	245
Menný register	249